

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΒΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ἑλὰ ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέ-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνην δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατηρ. 50.
Ἀμερικῆς δολάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ δίων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξέμνηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ι Δ Ρ Υ Σ Η Τ Ω Ι 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΜΒΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ ἀνδρά-
μοι ἀρχίζουν τὴν 1ην Οὐαυβήτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐπικυρίου ἑριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β' — Τόμος 47ος

Ἀθῆναι, 29 Ἀπριλίου 1939

Ἔτος 61ον. — Ἀριθ. 23

Ἡ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMBE —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Τὸ πρωτὸν, ὅταν ἡ γυφτοπούλα ξύ-
πνησε, εἶδε τὸν καρβουνιάρη νὰ ἐτοι-
μάζῃ τὸ κάρρο του. Ὁ καλὸς ἀνθρω-
πὸς ἔστρωνε κάτω χλωρὰ χορτάρια
γὰ νὰ καθήσουν τὰ κορίτσια μαλακά.

Ὅσοις ἡ γυναῖκα τοῦ καρβουνιάρ-
η ἄρμεξε μιὰ μαύρη γίδα κι' ἔδωσε
στὴ γυφτοπούλα ἕνα κομμάτι μαυρὸ
φωμί κι' ἕνα μεγάλο κεσὲ γάλα ζε-
στὸ ἀκόμη καὶ γεμάτο ἄφρο. Δοκί-
μασαν νὰ δώσουν καὶ στὴν
Ἐμορφία ποῦ ἦπε τὸ γάλα
μὲ ἀπλόηστια ἄλλα φωμί δὲν
θέλησε νὰ φάῃ.

— Δὲν πειράζει, τὴν τρέ-
φει ἡ θέρμη, εἶπε ἡ γυναί-
κα τοῦ καρβουνιάρη καὶ πῆ-
ρε μαλακά τὴν Ἐμορφία
στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὴν
ξάπλωσε μέσα στὸ κάρρο.
Ἀνέθηκε κι' ἡ Μαρία στὸ
κάρρο καὶ ἀκούμπησε τὸ
κεφάλι τῆς Ἐμορφίας ἐπά-
νω στὰ γόνατά της. Ὅσοι-
ρα ἔδειξαν, ὄχι πιά τὸν Πα-
ρό, μὰ ἕνα γερὸ ἄλογο ποῦ
τὸ εἶχαν γιὰ νὰ κουβαλοῦν
τὰ κάρβουνα κάτω στὰ χω-
ριά. Ὁ καρβουνιάρης ἀνέθηκε, πῆρε
τὰ χαλινάρια στὰ χέρια του, χτύπη-
σε τὸ καμτσιόκι, φώναξε : « Καλὸ
βράδυ ! » καὶ τὸ ἀμάξι ξεκίνησε.

Ὁ δρόμος μέσα στὸ δάσος ἦταν
γιοῖς. Ὅταν ὅμως βγήκαν ἀπ' τὸ δά-
σος ἄρχισε ὁ δρόμος νὰ γίνεται ἀνώ-
μαλος καὶ κατηφορικός. Ἡ γυφτο-
πούλα ἔβλεπε τὴν ὠραία φύση γύρω
της καὶ ἀνοίγε ἡ καρδιά της. Νόμιζε
πὼς θὰ κἀνῃ φτερά νὰ πετάξῃ, σὰν
τὰ πουλιὰ ποῦ ἔβλεπε νὰ φτερουγί-
ζουν στὸν ἀέρα καὶ ξεχνοῦσε ὁλότε-
λα τὴν κατάστασή της καὶ τὴν κα-
τάσταση τῆς Ἐμορφίας. Ὅταν ὅμως

ἐνοιώθε ἐπάνω στὰ γόνατά της τὸ
ξανθαμμένο κεφάλι τῆς μικρῆς της φί-
λης λησιμονοῦσε καὶ τίς γύρω της
ἐμορφίεσ καὶ τὰ φτερά ποῦ ἐκτιμωοῦ-
σε καὶ σπάραζε ἡ καρδιά της. Δὲν
τὴν ἔνοιωσε ἂν θὰ τὴν μάλλωναν ὁ
κύρ Πέτρος καὶ ἡ κυρὰ Μαρία. Ἡ
μόνη τῆς ἔννοια ἦταν τὴν ἀπογίνῃ
ἡ Ἐμορφία. Μήπως πεθάνῃ ; Ὁ,
τοῦτο συλλογιζόταν ἡ Μαρία καὶ τὴν
ἐπιάναν κλάμματα καὶ σκόδοντας πά-

— Μὴ διώξετε τὴν Γυφτοπούλα ! εἶπε ὁ γυατρός
(Σελ. 190, στ. β')

νω ἀπὸ τ' ἄρρωστο κοριτσάκι τὸ φι-
λοῦσε τρυφερὰ σ' ὄλο του τὸ πρόσω-
πο. Μὰ ἡ Ἐμορφία ἦταν ἀνάσθητη
καὶ δὲν ἔνοιώθε τὰ θερμὰ φιλιά τῆς
γυφτοπούλας.

Τὸ ἄλογο ἔτρεχε γοργὰ καὶ ζωνε-
ρα γιὰτὶ συνηθισμένο νὰ κουβαλᾷ σακ-
κιὰ ἑλδκλήρα ἀπὸ κάρβουνα αἰσθα-
νόταν τώρα πολὺ ἑλαφρὸ τὸ φορτίο
ποῦ τοῦ εἶχαν βάλει στὸ κάρρο. Κατὰ
τίς δέκα τὸ κάρρο ἔφτασε στὸ πρω-
το χωριὸ καὶ σταθῆκε μπροστὰ στὸ
χάνι. Ἡ γυναῖκα τοῦ ξενοδόχου, μό-
λις ἄκουσε τὸν κρότο βγήκε εὐθὺς
στὴν πόρτα.

— Σὲ καλὸ σου, μπάριμπα. Μῆ-
τρο ! φώναξε ἑαφνιασμένη. Χτὲς τὸ
πρωτὸν πέρασες ἀπ' ἐδῶ. Τί τρέχει
πάλι ;

— Μὴ ρωτᾷς, χτὲς πέρασα μὲ
κάρβουνα, σήμερα περνῶ μὲ κορίτσια.
Τὰ βρήκα στὸ δάσος ποῦ εἶχαν χά-
σει τὸ δρόμο τους. Εἶναι ἀπὸ τὸ Πα-
νωχώρι. Ποῦ εἶναι αὐτὸ τὸ χωριὸ ;
Μήπως τὸ ἔξερες ;

— Ὁ, εἶναι ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος
τοῦ βουνοῦ. Γιὰ νὰ πάῃ κανεὶς ἐκεῖ
θέλει βασιλικά ἔξοδα. Πρέπει νὰ κα-
τεβῆς κάτω-κάτω στὰ πόδια τοῦ βου-
νοῦ κι' ἐκεῖ εἶναι ἕνα μικρὸ χάνι καὶ
σταματᾷ τὸ λεωφορεῖο.
Μπαίνετε στὸ λεωφορεῖο κι'
αὐτὸ θὰ σᾶς πάῃ τὸ Κα-
νωχώρι. Ἐκεῖ κοντὰ εἶναι
ἕνα ἄλλο χωριὸ, δὲν θυμά-
μαι τώρα τ' ὄνομά του κι'
ἀπὸ κεῖ εἶναι εὐκολο νὰ
πάτε στὸ Πανωχώρι.

— Δὲν εἶναι τόσο εὐκο-
λο, κυρὰ κουμπάρα μου.
Κοίταξε τὸ καῦμένο τὸ κο-
ρίτσιο. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ
σταθῇ στὰ ποδαράκια του
ἀπὸ τὸν πυρετὸ. Ὅχι μὸς
λὲς ν' ἀνέβῃ στὸ χωριὸ.

— Ἀλήθεια, φαίνεται πολὺ
ἄρρωστο. Μ' ἄκου νὰ
σοῦ πῶ. Νὰ βάλῃς τὰ δυ-

κοριτσάκια στὸ λεωφορεῖο νὰ παραγ-
γεῖλης τοῦ ἀμαξῆ νὰ τὰ παραδώσῃ
στὸ χάνι τῆς Κουκουναριάς καὶ νὰ
παρακαλέσῃ ἀπὸ μέρους μου τὸν ξε-
νοδόχο νὰ τὰ κρατήσῃ καὶ νὰ κοιτά-
ξῃ τὸ ἄρρωστο καὶ νὰ παραγγεῖλῃ
στὸν πατέρα τους νὰ τὰ πάρῃ.

— Ὁ Θεὸς νὰ σ' ἔχῃ καλά, κυ-
ρὰ κουμπάρα. Τὸ εἶχα μὰ ἔννοια αὐ-
τὸ τὸ πρῶγμα. Τώρα θὰ κἀνω ἔτσι
ὅπως μοῦ λές.

— Ἐὶ λὲς μπάριμπα, Μῆτρο μου,
χρέας μας εἶναι νὰ βοηθᾶμε ὁ ἕνας
τὸν ἄλλον.

Καὶ μπαίνοντας μέσῃ φώναξε :

— Δάγκασέ το, μητερούλα, τής λείει, είναι τρυφερό, και βύζαζε το χυμό του. Αυτό θα σου ξαναδώσει όλη σου τη δύναμη.

Η άρωστη, με κόπο, δαγκώνει το κλωνάρι και το βυζαίνει. Και στη στιγμή αισθάνεται τον εαυτό της καλά. Σπκλώνει τα χέρια της, άγκαλιάζει το Γιαννάκι της με δύναμη, και θέλει να σηκωθεί κι από το κρεβάτι.

Τη στιγμή εκείνη παρουσιάζεται κι η Καλοκυρά.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια από το προηγούμενο—

Ο Ντάν παρ' όλες τις χοντρές του μπότες που τον βάραιναν σκαρφάλωσε ή μάλλον ανέβηκε τρεχάτος επάνω στην τούμα του μεγάλου κατάρτιο (πράγμα που έκανε τον Χάρβεϊ να σκάσει από τη ζήλεια του), πιάστηκε από την κόυφα που κουνιόταν πέρα δώθε και άφησε το βλέμμα του να πλανηθεί στη θάλασσα ώπου ξεχώρισε τη μικροσκοπική μαύρη σημαδούρα στην κορυφή από ένα κύμα ένα μίλλι μακριά.

— Καλά είναι! Στη θέση της βρίσκεται! φώναξε. "Ε, ένα πανί! Ισα στο βορρά κι έρχεται πρώτα καταπάνω μας! Γολέττα είναι.

Περιμέναν καμιά ώρα ακόμη ενώ ο ουράνος ξεκαθάριζε τόπους-τόπους και ο ήλιος πετούσε ανάμεσα στα σύννεφα με φευγαλέα λάμψη άστραψής. Τότε ξεπρόβαλε μια άκρη από ένα μπροστινό κατάρτι και εϋθύς χάθηκε, στο επόμενο δμως κύμα φάνηκε μια ψηλή πρόμη με ξύλινα σκαλισματα παλαιϊκά. Τα πανιά ήταν βαμμένα με κόκκινη μπογιά.

— Ένας Φραντσέζος! φώναξε ο Ντάν. "Όχι, δεν είναι, Μπαμπά!

— Φραντσέζος μια φορά δεν είναι, είπε ο Ντίσκο.

— Εγώ ξέρω τι είναι, είπε ο Σάλτρς. Είναι ο μπάρμπα Άμπισάι.

— Έλα τώρα. Πού το ξέρεις;

— Ο πρώτος μές στους πρώτους απ' όλους τους Ιωνάδες, μούγγρισε ο Πλάτ. "Αχ, καυμένη Σάλτρς, δεν ήταν καλύτερα να κοιμόσουν στην κουκέτα σου;

— Και πού να το ξέρω εγώ πώς θα ξεπροβάλλη αυτός μπροστά μας, είπε ο δύστυχος ο Σάλτρς, καθώς η γολέττα τους πλησίαζε ανεβοκατεβαίνοντας επάνω στο κύμα.

Φαίνονταν σαν κανένα στοιχειωμένο καράβι, τόσο ανακατωμένα και άπεριποίητα κίτονταν επάνω στο κατάρτιωμα τα σχοινιά, τα μαστέλλα κι' οι σανίδες. Έτρεχε με τον αέρα

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Η Φιφίκα πήρε μια τούμπα που ήταν όλη δική της...

πρίμο μά ηδούσε φοβερά επάνω στο κύμα. Το μπρομπεσσο της ήταν ψηλό κι' όλορθο όπως στις παλιές φρεγάτες, το μπαστούνι της πλήρης φαινόταν σπασμένο και ξανακολλημένο με σανίδια και δεμένο με σκοινιά. "Όταν ανασηκωνόταν όλοκληρη στην κορυφή από το κύμα, καθισμένη πίσω στην πρόμη της, έμοιαζε σαν καμιά γριά στρίγγλα ξεδοντιασμένη και ξεχτένιστη που γελοδσε χαιρέκακα μπρός σε μια σημνή νέα κοπέλλα.

— Ο Άμπισάι είναι, είπε ο μπάρμπα Σάλτρς. Είναι φορτωμένος με τζιν και με κατεργαρέους και έρχεται από το Μικελόν όπου θα πήγε να πάρη δόλωμα.

— Έγγοια σου κι' όπου και νάναι

θα το ξαναρίξω στη θάλασσα, είπε ο Μεγάλος Τζάκ. Τι πανιά είναι αυτά που έχει ανοίξει για τέτοιον καιρό;

— Μπα, αν ήταν έτσι θα το είχε κάνει από πολλήν ώρα, είπε ο Ντίσκο. "Εγώ λέω πώς το έκανε ξεπίτηδες για να περάση μπροστά απ' τη μύτη μας. Για ιδέες. Τόμ Πλάτ, δεν σου φαίνεται πως μπροστά βέρνει περισσότερο απ' ό,τι πρέπει.

— Έτσι συνειθίζει αυτός να φαρτώνη, είπε άργα ο γέρο ναυτικός. Για σίγουρη, μια φορά, δεν την έχω τη γολέττα. "Αν άρχιση το σκουπί της να βγάξη νερό, τότε θα χρειαστή να τρέξουν όλοι στις άντλες.

Η παράξενη γολέττα οφώθηκε πάλι όλορθη στον αέρα, πήρε μια απότομη στροφή με θόρυβο και φασκρία και βρέθηκε με τον άνεμο μπροστά, φάτσα στο καράβι του καπετάν Ντίσκο.

Από την κουπαστή ξεπρόβαλε μια σταχτερή γενειάδα και μια χοντρή φωνή ούρλιασε κάτι που ο Χάρβεϊ δεν μπόρεσε να το καταλάβη. Το πρόσωπο όμως του Ντίσκο συνέφιασε.

— Είναι άξιος να ριφωκινδυνεύσει να πνιγη μόνο και μόνο για να μάζε φέρη κακά νέα, είπε ο Ντίσκο. "Άμπισάι! Άμπισάι!

Άρχισε ν' ανεβοκατεβάζη το χέρι του όπως ένας άνθρωπος που χειρίζεται την άντλια και έδειξε την πλήρη. Το πλήρωμα της γολέττας ξεπάσε σε κοροϊδευτικά γέλια.

— Δεν πάζ να πνίγεται! ούρλιαξε ο μπάρμπα Άμπισάι. Καλά έχετε ρίξει αυτό την άγκυρα, γερο-μπακαλιάροι του Γκλώστερ. Δεν θα το ξαναβδείτε το Γκλώστερ πιά, ποτέ σας!

— Είναι τρελλός για δέσιμο, όπως πάντα, είπε ο Τόμ Πλάτ. "Όστοςο θα προτιμούσα να μην έρχόταν εδώ να μάζε σπιουνάρη.

Η γολέττα λοξοδρόμησε τόσο που δεν την έφθανε φωνή ανθρώπου, ενώ η σταχτερή γενειάδα εξακολουθούσε να ούρλιάζη κάτι ακατανόητα πράγματα. Ο Χάρβεϊ έτρεμε. Είχε ιδεί το ακατάστατο και ακάθατο κατάρτιωμα και τους ναυτες με την άγρια έκφραση στα μάτια.

— Έναν κι' έναν έχει διαλέξει την τσούρμα του, είπε ο Μεγάλος Τζάκ. "Όλοι τους είναι για τα κάτεργα.

— Είναι παραγαδιάρικο, εξήγησε ο Ντάν και πηγαίνει κάθε τόσο για δόλωμα. Στόν τόπο του δεν γυρίζει ποτέ. "Ανεβοκατεβαίνει από κείνα τα μέρη (και ο Ντάν έδειξε προς τις άκτες της Νέας Γης). Ο μπαμπάς δεν θα μ' έβγαζε ποτέ στη στεριά κατά τα μέρη εκείνα. Είναι κάθε καρυδιάς καρύδι κατά και. "Ο ένας χειρότερος απ' τον άλλον κι' ο Άμπισάι ο χειρότερος απ' όλους. Το είδες το καράβι του; "Ε, απ' ό,τι λέγε είναι εβδομήντα χρόνων, το τελευταίο από τα παλιά καράβια του Μάρμπλ-Κέντ. Τέτοια μπρομπεσσα σαν το δικό του δεν κάνουν πιά σήμερα. Γυρίζει από το ένα μέρος στο άλλο, φικρεύοντας με το παραγάδι και βλαστημώντας, όπως τον άκουσες πριν από λίγο. Χρόνια όλοκληρη ήταν ο χειρότερος Ιωνάς που μπορεί να βάλη κανείς με το νού του. Γυρεύει τζιν και ρακι από τα καράβια του Φεκάν γιατί ξέρει να ρίχνη τα μάγια και προστάζει να φυσήξη ο ένας ή ο άλλος άνεμος. Μου φαίνεται πως είναι τρελλός.

— Μου φαίνεται πως δεν άξιζει τον κόπο να σηκώσουμε απόψε το παραγάδι, είπε ο Τόμ Πλάτ με ψυχρή απόγνωση. "Ηρθε από τα μέρη μας μόνο και μόνο για να μάζε φέρη γρεουσουλιά, κι' όχι γι' άλλο λόγο. Θάδινά το μισθό μου και το μαρτικό μου για να τον δω κρεμασμένο στο κατάρτι του γέρο "Ο χ α ί ο, τον καιρό που δεν είχαν ακόμα καταργήσει τη γάτα με τις έννια-ούρες. Έκατό βουρδουλίες με δούτην, ήθελα να του δώσουν, όχι παραπάνω.

Το καράβι χοροπηδούσε σαν μεθυσμένο επάνω στο κύμα κι' όλοι το παρακολουθούσαν με τα μάτια. "Εξαφνα ο μάγειρας φώναξε με τη φωνή του, που έμοιαζε να έβαινε από το χωνί του φωνογράφου:

— Είναι που είδε το δικό του τέλος και γι' αυτό μίλησε έτσι. Νοιώθει το θάνατό του— το θάνατό του! έγω σας το λέω, να κοιτάξετε!

Η γολέττα άρμένιζε μέσα σε μια μεγάλη κηλίδα που έκανε ο ήλιος στη θάλασσα, τρία τέσσερα μίλλια μακριά. Η κηλίδα χλώμιασε κι' εξαφανίστηκε και μαζί με το φως εξαφανίστηκε κι' η γολέττα. "Έπασε στο βαθούλωμα που σχημάτιζαν δυο κύματα και... πιά δεν ξαναφάνηκε.

— Βούλιαξε! με τον παπαφίγκο! φώναξε ο Ντίσκο. Είτε είναι μεθυσμένοι είτε όχι, πρέπει να τρέξουμε να τους βοηθήσουμε. Τραβήξετε την άγκυρα και κόψτε βόλτα ίσα, καταπάνω. Γρήγορα.

Ο Χάρβεϊ βρέθηκε πεταμένος έ-

πάνω στο κατάρτιωμα από το τινάγμα που έκανε η γολέττα όταν σήκωσαν το πανί της μεζάνας και τον φλόκο, γιατί ξεκόλλησαν την άγκυρα μ' ένα δυνατό τινάγμα για να κερδίσουν καιρό και την ανέβασαν επάνω άνωθεν έτρεχαν προς το μέρος που είχε εξαφανιστεί το καίκι. "Ένα τέτοιο άπότρημο και παράτολμο πείραμα δεν το κάνουν παρά μόνο όταν πρόκειται για ζωή και για θάνατο και το "Εδώ Είμαστε έβόγγηξε σαν να ήταν κανένα ανθρώπινο πλάσμα. "Έτρεξαν ως το σημείο όπου είχε χαθεί το καράβι του Άμπισάι, βρήκαν δυο τρία μαστέλλα του παραγαδιού, μια μπουτίλλια από τζιν, μια ξεκαλιασμέ-

νη, φικρόβαρκα — και τίποτε καταπάνω.

— Αφήστε τα, πρόσταξε ο καπετάν-Ντίσκο, μ' όλο που κανείς δεν έδειχνε πως είχε διάθεση να μαζέψη τίποτε. Δεν θέλω επάνω στο καράβι μου ούτε ένα σπύρτο που να έτυχε να βρίσκεται στο καράβι του Άμπισάι. "Έχω την ιδέα πως η γολέττα θα πήρε τη βουτιά, μια και στον πάτο. Θάμπαζε νερά τώρα και καμιά βδομάδα και κανενός δεν θα του ήρθε στο νού να τα τρομπάρη. Νά, άλλο ένα καράβι που χάνεται επειδή βγήκε από το λιμάνι μ' όλο του το τσούρμα στουπί στο μεθύσι.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΑΚΗ

Ο Παυλάκης άγαπά πολύ τα όρατα του λουλουδία. "Ιδέστε τον με τί φροντίδα και προσοχή τα σκαλίζει, τα ποτίζει, τα περιποιείται. "Ο Άζορ όμως δεν δίνει γι' αυτό πεντάρα. Και κινηγώντας μια πεταλούδα, τα καταπατεί. Τι δράμα!

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Π Ο Θ Ο Ι

— Πώς θάβλεπα να ήμουνα γιαγιά, Έλεγε η Λινοβά στα λουλούδια. Νάχα έγγόνια σαν το Λάκη τη Νανά. Και καθισμένη στη φωτιά εκεί δά να, Θέ να τους έλεγα ιστορίες και τραγουδία.

Μπομπόνια θά τους κέρναγα, γλυκό, — Έγώ θάτρωνα τα πιο πολλά σαν πιο [μεγάλη—] Κι' όταν θά ήταν άτακτα, πώ! πώ! Τί ξύλο θά τους δώνα κι' εγώ, "Όσο... μου δίνουν μένα οι μεγάλοι.

Και θάχα και λεφτά πολλά, πολλά, Θ' αγοράζα πατίνια, τράκες πόσες! "Όχι σαν τη δική μου τη γιαγιά Που όλο κρυώνει, κι' όλο πλέκει ένα [μυτζά—] Με κάτι σουβλέρες βελόνες τόσες.

Θά πήγαινα σχολείο σαν τη Νέσση — Γόρα, λέν όλοι, είμαι μικρή— Κι' όταν τό μάθημα δε θάξερα φανσί, Το δάσκαλο θά έβαζα στη μέση. Και θάτρωνα!... αλλά με την φιλή.

Και ή γιαγιά που άδούρβα είχε 'ρθεί, Κουώντας τό δόλοεσκο κεφάλι, Μ' ένα χαμόγελο τη Λίνα της θωρεί. Και «Νά ξαναγινόμενα παιδί!...» Λέει σιγαλά με νοσταλγία μεγάλη. (Μίμωτας)

Γελαστός 'Αντιπολιάρχος [B]

ΠΡΟ-ΙΝΟ ΣΥΠΝΗΜΑ

Ντρο... άκούγεται τό ξυπνητήρι. Γυρίζω στό άλλο πλευρό, και σκεπάζομαι ως τό κεφάλι. "Α στην όργη, πόση ώρα τό κουδίζε ή μαμιά τό ξυπνητήρι και χτυπά σαν δαιμονισμένο; Δέν σ' αφήνουν νά κοιμηθής πρωί-πρωί.

"Αντε πάλι, ποιός μου τράβηξε την κουβέρτα απ' τό κεφάλι; Γυρίζω και βλέπω την μαμιά.

— Σήκα, μου λέει, και άργησε. "Απ' τό κακό μου τραβάω με χροτό πολύ τη σαρέκλα με τά ρούχα. "Αν εί να νά σηκωθώ ως ξυπνήσουν και οι κάτω. Έκδιτσι είναι και αυτό. Σηκώνομαι, ντύνομαι, αλλά κατά συνήθεια οι κάλτσες... κάνουνε φτερά. Κουτάτω από δώ, κοιτάζω από κει, σκαλλίζω στό σερτάριο, τραβάω τό κρεβάτι. Πουθενά. "Ας είναι, ξεκάλτσωτη θά πάω.

"Από κάτω άκούω ένα βαθύ χασμουρητό δοχ! Χασμουρητό που τώχουν, οι αδολογημένοι. Μπα, βρήκα τις κάλτσες μου μέ την τσίπη της πιτζάμας. Πώς τρύπωσαν εκεί μέσα; Περίεργο. Τέλος πάντων ντύθηκα και χτενίστηκα. Πριν νά πάω στό μπάνιο, φωνάζω:

— Βαγγελία, τό φαί μου! — Μά δέν ήρθε ό γαλατάς ακόμη. "Άλλο πάλι. Μπαίνω στό μπάνιο, δταν βγήκα τό γάλα μου είχε κρυώσει κολάσ.

Πηγαίνω νά φάω, παίρνω και τό συντακτικό μαζί. "Αρχίζω και τό λέω: τά εμπειρίας και άπειρίας σημαντικά, τά άρχικά και τά άντίθετα αυτών...

— Μπα σε καλό σου, παιδάκι μου, κάνει ή Βαγγελία, βάζε τό θερμομέτρο. Μην έχω τίποτα πυρετό και παραμύλιας.

Δέν καταδέχομαι νά της άπαντήσω, παρά τρέχω και κοιτάζω τό ρολόγιο. Του μπαμπά λέει 8 1/2, της κουζίνας 8 παρά 25, της μαμάς 8 παρά 1 1/2 και τό δικό μου 8 παρά 10. Με ποιά νά πάω τώρα; Χτες πήγα με τό δικό μου και ήρθα άργά. Δέν την παθαίνω άλλη φορά. Θά πάω με τό μπαμπά.

"Ερχομαι στό σχολείο, και φτάνω πρώτη-πρώτη. Βρίσκω την αύλή άδειά έντελώς.

'Ανθος του Μαΐου [A]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Τό Διαπλαστόπουλο Άνταρσοποκόραφια του Δέη 'Αλήη

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΗ

Τό ποταμάκι που τρέχει στην κοίτη του και κάνει ν' άνθίζουν οι όχθες του μάς διδάσκει ότι οι ήμέρες μας περνούν σαν τά νερά του και ότι πρέπει ν' αφήνουμε μερικά λουλούδια στό πέρασμά μας.

Τό πουλάκι που ερπάζεται στη φωλιά του, τό μυγχινομάκι, που μαζεύει κάθε άρα ένα μικρό κόκκο σιταριού, μάς διδάσκουν την αγάπη στην εργασία!

"Η μέλισσα που μαζεύει μέλι για τις συντρόφισές της στην κυψέλη και ζουζουνίζει χαρωπά, ό σπουργίτης που συνάβει ψιχουλά για τά μικρά του και κελαιδεύει εύχρισμένους, μάς διδάσκουν ότι ή άφοσίωση και ό κόπος για τους άλλους είναι εύτυχία!

Τά κλωσοπούλια που μόλις τό φωνάξει ή μητέρα τους τρέχουν κάτω απ' τις φτεροθύες κι' εκεί άναπαύονται άσφαλισμένα, μάς διδάσκουν την γαλήνη που αισθάνεται κανείς από την ύπακοή και την οικογενειακή ζωή!

Μόνα Δίξα [B]

ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ

"Ο παππούς συχνά όταν πήγαινε περίπατο έπερνε μαζί του και τό έγγονάκι του. Προχωρούσαν άνάμεσα από κατάσπαρτα λειβάδια. "Όλο μύριζαν τόσο ώραία! Τά πουλιά λαλούσαν χαρούμενα. "Ο παππούς άρχισε νά ξεροβήχει, σημάδι πώς είχε όρεξη νά διηγηθής και μία ιστορία, αλλά δέν άρχισε περιμενε πρώτα νά του τό ζητήσει ό μικρός, κι' ό μικρός ήταν πάντα πρόθυμος ν' άκούση την ιστορία του παππού.

"Ο γέρος άκουσε τό έγγονάκι του, και του άρεσε νά τό βλέπν ν' άκούη μ' εύλάβεια τις ιστορίες του. Του διηγόταν διάφορα ανέκδοτα ή επεισόδια της ζωής του ή και της ζωής μεγάλων άνδρων. Του μιλούσε με φωνή τρεμάμενη από συγκίνηση—μπορεί νά θυμόταν κι' όταν έλεγε τά παιδικά του χρόνια—κι' όταν έλεγε για κανένα ήρωικό επεισόδιο, έπιαινε ένα ήρωα έπίσημο, κι' άμα έφθανε στό κορύμφο σημείο, σταματούσε, κι' έκανε πώς... έβηχε. Πνιγόταν δε από άχαριότητα σαν άκουγε τό μικρό νά τον ρωτά με την αγώνια ζωγραφισμένη στό πρόσωπο:

— Κι' ύστερα, παππού; "Ο παππούς ξεκαλοουθούσε την ιστορία. "Ο μικρός κρεμόταν από τά χείλη του, ή καρδιά του χτυπούσε τόσο δυνατά που κόντευε νά σπάσει. Κι' ό παππούς τελείωνε την ιστορία του, με μία ύπερηφάνεια, σαν νά είχε κάνει αυτός τους ήρωϊσμούς που διηγείτο.

"Ήταν κι' αυτός παιδί από την αγάπη του προς τό έγγονάκι του. "Η μία καρδιά καταλάβαινε τόσο καλά την άλλη.

(Από τό Γαλλικό) Ρέμποτερ [Γ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Δέν μου λές, μπαμπά, τί είναι χειρότερο; Νά πείση κανείς από τό δέντρο και νά σπύση τό παντελόνι του, ή νά σπάση τό χέρι του; — Τό δεύτερο βέβαια. — Τότε λοιπόν θά είσαι πολύ εύχαριστημένος που έσκισα μόνο τό παντελόνι μου. Μυγχινομάς

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

Αθήνα 42 όδός Ήρωϊδίου την 25 'Απριλίου 1939

Τό άρχόμενο φυλλάδιο, πρώτο του Μάη, θά είναι δωδεκάσέλιδο όπως πάντα. "Ανάμεσα στόλλα, θά περιέχη ένα φραιότατο εικονογραφημένο διήγημα της Φάωας Μίχα — που παντρεύτηκε και τώρα λέγεται κυρία Δασκαλάκη — καθώς και τάποτελέσματα της «Μικρής Κυριακής», έπίσης εικονογραφημένα. Άπό τί προκηρύχθηκε τό καλακάρι, μαζί με τους άλλους Έκτάκτους Διαγωνισμούς, όστε μή την πάρει για την καθαυτό «Κυριακή», την 44η, που κι' αυτής δέν θάργησουν τάποτελέσματα. Στο δωδεκάσέλιδο αυτό θά δημοσιευθών και τάποτελέσματα του 285ου Διαγωνισμού Λόσων.

"Ισα-Ισα, Σίφωνα, σήμερα ό κ. Φαίδων σάς γράφει για τη Χαρακτική, που ένα είδος της είναι κι' ή Τσιγγογραφία. Ναι, ή εικόνα αποτυπώνεται φωτογραφικά πάνω στή λεύκα έπιφάνεια του τσίγγου, και κατόπι γίνεται με έπεξεργασία με όξεία, που τρώει και βαθυλώνουν τά λευκά της μέρη, αφήνοντας μόνο τά μαύρα της, ή ηλαδή τις γραμμές και τις σκιές. "Ετσι γίνεται τό κλισό που μπορεί νά τυπωθής. Σημειώσε πώς οι εικόνες, έπειδή φωτογραφούνται, άποδίδονται πιο πιστά παρά άν τις αντίγραφα κανέναν με τό χέρι, κι' άκόμα μπορεί νά μικραίνον ή νά μεγαλώνουν κατά βούληση. "Ετσι και τό σκίτσο που με στέλνετε σήμερα και λές πώς είναι μεγάλο, θά μικρύνω, χωρίς νά λωπηθής καθόλου, για νά χωρέση στή στήλη.

Λίανα, τό γράμμα σου μ' εύχαρίστησε πολύ. "Αφού σου ή ίδια κατακρίνε τις έαυτί σου για τό μακριά σου σιωπή, δέν θά σε κατακρίνω κι' εγώ... Είδα τί όφρατα πέρασε τις άποκρίσεις και σου εδχρησε τοι χρόνος φραιότερα. Τό ίδιο καλά θά διασκεδάσε βέβαια και τό Πάσχα. "Ελπίζω τώρα νά μή άργήσης νά μου έναγράψης. Μεγάλη "Ελλάς, καθώς είπαμε, ό κ. Σ. θά σου φυλάξη τη φωτογραφία και θά στείλνη νά τη πάρης, αλλά βέβαια άμα δημοσιευθής. Πότε; Δέν έβρω άκόμα, γιατί περιμένω κι' άλλες δυό-τρεις, νά κάμω σειρά, και τώρα δέν έχω καμιά. Πολύ ένδιαφέρομαι από τό που μου γράφετε και για την Πρωταπριλιά μου («τοψέρε το κ. Φαίδωνος!») πώς γελάσαμε! ή και για τό ποίημα «Μανουόλας» (που πήρα β. μόνο γιατί είναι διασκευη) και για τό Δαρδινισμό. "Ο χάρος δέν άπιτρύπει νά ταναφέρω όλα έντιγράψω μόνο τά λόγια του Μεγάλου Βασίλειου για μία φιλοσοφία του καιρού του, που πραγματικώς είχε κάποια σχέση με τη δαρδινική εξέλιξη: "Απόφραζε τά φληγαφήματα και τάς άνοήτους ιδέας των λεγομένων σοβαρών φιλοσόφων, οι όποιοι δέν αίσχύνονται νά δημοσιεύουν ότι κι' ψυχάί τον και οι ψυχάί των ζώων είναι έμοιαστές: οι όποιοι λέγουν ότι προύπηραν και θάνατοι και' ίχθύες. "Εγώ δε, είν ποτέ έγιναν ίχθύες δέν δύναμαι νά είπω» ότι όμως καθ' έν χρόνον ταΐτα λέγουν και γράφουν είναι άλογώτεροι των ίχθύων, μετά πολλού τόνου δάναμι νά βεβαιώσω». Τό ταύχος της «Τουλού Άνθολογίας» σου έστάλη.

Φρασιάν, ό, κι' άλλοι πολλοί έπίστευαν την Πρωταπριλιά μου. Συνεστάσε, βλάπας, κι' ή σύμπτωση νά δημοσιευθής έπίκενο τό φυλλάδιο, στή θέση της "Αθηναϊκής Έπιστολής, ή έπιστολή του κ. Χατζιδάκη. Οι λύσεις δεκτές άπό τί έστει-

λες πριν τις 15ης δημοσιευμένες. Φιλησέ μου τά χαριτωμένα παιδάκια. Τριφύλλι, σου ένέκρινα, καθώς θά είδες, τό ψευδώνυμο και χαίρω πολύ για τη γνώριμία. Σάν άβελγη συνδρομητριας είχες κάθε δικαίωμα νά μής και στην κίνηση, άδιάφορο έν τό φυλλάδιο έρχεται σέβνομα της αδελφής σου. Πολύ μου άρεσε τό πρώτο σου γράμμα κι' έλπίζω νά μου γράψης συχνά. Φυσικώτατο νά προτιμάς, σαν κορίτσι, τη «Ψωφτοπούλα» που «έχει κορίτσια», από τους «Θαλασσόλυπους» που έχουν άγρία, φτάνει που άναγνωρίζεις πώς και τά δυό μυθιστορήματα είναι άραίστατα.

Εύχριστό, Κόμη φόν Σπέε, για τη φροντίδα. Συμμορφώθηκα με την έπιθυμία του νέου μου φίλου. "Η έγχείριση των άμυγδαλών είναι εικολώτικη και νά μή την φοβάσαι καθόλου: ούτε θά την καταλάβης! Πρέπει νά την κάμη, για νά γλυτώσης μία για πάντα απ' αυτό τό βασανό, Λυσόχαρτο σου έστειλα.

"Αλήθως, Ρεπότερ, άπογοητεύθηκες όταν είδες πώς τό ταξίδι του κ. Φαίδωνος στην Άμερική ήταν Πρωταπριλιά; Πολύ εδγνικό βέβαια εκ μέρους σου, δείχνει όλη την αγάπη που τό έχεις, αλλά παραγορήσου, γιατί πολλές τέτοιες τιμές του εγιναν ός τώρα. Προχτές άκόμα δέν γωρτάσθηκαν μελοπνευστικά τά Πεννητάχρονα του ού Σικάγο; Ρέποτερ και Ρεπότερ δέν έχει σπουδαία διαφορά και κανένας δέν θά φαντασθής πώς άλλος είναι ό ένας και άλλος ό άλλος; "Ετσι νά είσαι ήσυχος. Ναι, οι Άσκησιές αυτές εχουν τρεις και πέντε αριθμούς, άκριθώς για νά μή χάνη κανείς όλη τη λύση όταν δέν βρίσκη μία ή δυό λέξεις. Π. χ. σ' ένα Μαγικό Γράμμα, άν βρή και τις πέντε λέξεις, έχει πάντα λύσεις: άν βρή μόνο τέσσερις, έχει τέσσερις, και καθέτης.

Χάρικα, Έσπεράδα, για τά νέα της «Τρελλοπαράς». Σχυστικός βέβαια είναι λίγα τά 5-6 έσοπάσματα που έχει κάνει, τόσα κάνουν και άτομα, όχι σύλλογοι. "Αλλά εγώ τά θεωρώ πολλά, γιατί οι περισσότεροι Σύλλογοι περιπορίζονται σε διαγωνισμούς και άποκκλήσεις, και παραμελούν τό έσοπάσμα, ένθ ό δικός σας είναι από τίς αξιέπαινες έξαιρέσεις. Αυτές οι γενικές, ή κεφαλή του Γεωργίου, τό Φάληρον της Άστιακής, είναι και κτητικές και διακριτικές. "Αλλά και ό Έρωης του Πραξιτέλους μπορεί νά θεωρηθής κτητική, μια και τό έργο άνήκει στον ποιητή του ή των άργάτων. Μήπως δέν λέμε «πνευματική ιδιοκτησία»; Τό ποίημά σου θά τό διαβάσω με τη σειρά του και θά σου πώ. "Αν τυχόν όμως άπορησθής, πολύ ένταξη κρίση μήν-περιμένης. "Ο χάρος, δυστυχώς, δέν άπιτρύπει...

Σού έστειλα "Οβησό, Μαρίδα του Φαλήρου, και τώρα θά έβρης όλους τους βρους για νά λαβαίνης έμρος στην κίνηση. "Αλλά νά διαδάσης και τις τροποποιήσεις μερικόν βρων, που έχουν δημοσιευθεί στό πρώτο φυλλάδιο (του Δεκεμβρίου). Γέλασα που, όταν διάβασες την Πρωταπριλιά μου, την πίσταφες μία στιγμή και σολλογιόθηκας: «Κι' έν έπραξη όλοσπος κι' άποκκλήθη ό κ. Φαίδων στην Άμερική για καιρό;».

Πολύ πρωτότυπος ό Μικράς Εικόνας σου, Παλάστες. Δέν είναι βέβαια τέλειες, αλλά θά τις δημοσιεύω για την πρωτοτυπία τους. Στά κομμάτια της Σελίδος Ευναργισίας τά Α, Β και Γ είναι βαθμός. Τά πολύ καλά παίρνουν Α, τά άπλως καλά παίρνουν Β, και τά μέτρια—πρωτόκρια που δημοσιεύονται μέλλον για ένθάρνηση—παίρνουν Γ.

Με χαρά, Περόμαχε της Έλευθερίας, έλαδέ γράμμα σου ύστερα από άρκετών καιρό. "Ε, βέβαια, τά μαθήματα δέν αφήνουν τώρα νά μου γράψης πολύ συχνά—πλησιάζει όμως τό καλοκαίρι... Καλά σκέφθηκες πώς άν ό κ. Φαίδων έβραυσε στην Άμερική, θά τό έγραφαν κι' οι έφημερίδες, και γι' αυτό δέν τό πολυτίστηφες. Πάντα όμως είχες και μία άμφιβολία, και γι' αυτό χάρηκες τόσο πολύ, όταν έλαβες τό «θαυμάσιο» πασαλίνο φυλλάδιο. Ναι, θά προκηρύξω και διαγωνισμό Κρυπτογραφίας που είναι «ό δυσκολώτερος απ' όλους και τροχίζει πολύ τό μυαλό». "Αλλά για Πενταβλο διατάξω...

Μικρά Δόρθε, πρώτα-πρώτα σ' εύχαριστώ για τό Σύλλογο που κηαγιστεύεις και που ό κυριώταρός του ακούσις θά είναι βέβαια ή διαδούή μου. "Από τό 1924 ό αριθμός των συνδρομητών μου μένει άπάνω κάτω ό ίδιος. Και τό κακό είναι που όλα τά έξοδα της εκδόσης έχουν διαπλασιασθής ομαδόν από τότε, ένθ ή συνδρομή δέν άβήθησε ούτε τόσο-όα. Γι' αυτό μου είναι άδύνατο νά βράξω δυό δωδεκάσέλιδα τό μήνα. Και τό έια που σάς δίνω είναι πολύ... Περιμένο τό κομμάτι σου. Τό άλλο, καθώς θά είδες, έγινε:

Φαντάζομαι τη χαρά σου, Γουόλι, όταν είδες τό κομμάτι σου δημοσιευμένο, έκεί που δέν τό περιμένες. Ναι, πώς γι' αυτό τό ίδιο σου έλεγα πριν «ήθω τό διαδάσμο», αλλά φαίνεται πώς τό διάβασα και, σαν έπίκαιρο, τό έστειλα στό τυπογραφείο μαζί με τά χειρόγραφα της Άλληλογραφίας μου. Ναι, μπορείς νά γράψης και κάτι παλαιότερο. Τά θέματα δέν είναι άνάγκη νά είναι πρόσφατα. Κι' από μία πολύ παλιά άνάμνηση γράφεται κάποτε έν' άριστοάργημα.

"Η Μόνα Δίξα, άπό μου γράφει πρώτα για την Πρωταπριλιά μου, ξεκαλοουθεί: «Χαριτωμένη έπίση κι' ή Πρωταπριλιά της Άτζε 'Ιράμ». Όταν τη διάβασα, σκεπτόμουν: μά τρελλάθηκς; ένθ την ήξερα για λογικό κορίτσι. Τι της ήρθε νά μετρήση πώς σουςεία χρεώσθηκα για τον τόμο του 1938;... Πώς της, ό παρακαλώ, εκ μέρους μου συγχαρητήρια». Με χαρά ενέκρινα και ψευδώνυμο της αδελφής της και περιμένο νά μου γράψη κι' ή ίδια.

"Ο φιλολογικός Σύλλογος «Παρναός» γιορτάζει τά Πεννητάχρονα του Γρηγορίου Ξενοπούλου την Πέμπτη, 4 Μαΐου, όρα 7 μ. μ. θά μιλήσουν: ό πρόεδρος του «Παρνασού» κ. Ίακ. Καραβίας, ό ποιητής και κριτικός κ. Μαρτίνος Σιγούρος, και στό τέλος ό κ. Ξενοπούλος. Στά διαλείμματα, ή κυρία Τζούλια Άρμελά-Τερπέντιο άπαγγίλει τρία μικρά έργα του Ξενοπούλου: «Καμπάνες», «Κόκκινος Βράχος» (τό τέλος του τελευταίου κεφαλαίου), και τό διηγηματάκι «Έντίκια χρόνων». Για τό Διαπλαστόπουλο ή είσοδος είναι έλευθέρα. Θά δαίχουν στην είσοδο τό Σμμα τους ή την Ταβία τους και θά περνούν. Και φυσικά με τους συνοδούς των.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

"Απορρίπτονται: «Χρόνος συντριμια» της Α. Β. Γ. "Αρχίζε καλά, μά ύστερα χαλάει. "Εκάνει οι πρόποδες π. χ. που μήχαν μόνο και μόνο για νά ταϊρωσουν με τους λευκόποδες, δέν πάνε καθόλου. Πρόποδες έχουν μόνο τά θουά. "Αν μπορείς ως τό ξαναστειλή, έναγράφοντας την τρίτη στροφή και διορθώνοντας την αρχή της τετάρτης. Τό σκίτσο τό κρατώ.—«άελινό» του Διός. Είναι άπλοί στίχοι χωρίς καμιά έννοια, που όμοιαστα-

